

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/15/2026
Identifikačné číslo spisu:	5126203549
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5126203549.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 7325/14, 811 08 Bratislava, IČO: 56 711 832, proti žalovanému eurotrans-speed s. r. o., so sídlom Karpatské námestie 10A, 831 06 Bratislava, IČO: 51 845 661, o zaplatenie 53,83 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 63Cb/50/2026, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Žilina, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 63Cb/50/2026 je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina dňa 10.04.2026 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu, že ide o obchodnoprávny spor, pričom z dôvodu adresy sídla žalovaného nachádzajúcej sa v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici je kauzálnie príslušným súdom na jeho prejednanie a rozhodnutie Okresný súd Banská Bystrica.

2. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že žalovaný mal v čase začatia konania evidované sídlo na adrese nachádzajúcej sa v obvode Krajského súdu v Bratislave. Na základe toho spis predkladajúci súd uviedol, že v zmysle § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“) v spojení s § 36 ods. 2 CSP, je na konanie a rozhodnutie v danom spore kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Banská Bystrica predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o (kauzálny) príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Okresnému súdu Banská Bystrica na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Žilina, je dôvodný.

5. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

12. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež „ObZ“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

14. V predmetnom spore sa žalobca (poisťovateľ) domáha voči žalovanému (poistník), nároku na úhradu časti (neuhradeného) poistného z povinného zmluvného poistenia podľa ust. § 11 ods. 11 a 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „zákon o PZP“) za určené poistné obdobie, vyplývajúce z poistnej zmluvy č. 3619490522.

15. Konanie o predmetnom peňažnom nároku, vzniknutom v dôsledku neuhradenia poistného z

uzatvorenej poisťnej zmluvy, bolo začaté dňom doručenia žaloby spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Žilina dňa 23.03.2026. Právna úprava účinná od 01.06.2023 upravuje v § 22 CSP kauzálnu príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ust. § 489 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku k momentu jeho vzniku.

16. V predmetnom konaní vystupujú ako strany sporu dve obchodné spoločnosti zapísané v obchodnom registri, z čoho vyplýva, že podmienka povahy strán sporu je splnená, nakoľko ide o podnikateľov v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) ObZ.

17. V danom spore sa žalobca (poistiteľ) domáha voči žalovanému (poistník) nároku na úhradu poisťného titulom poisťnej zmluvy uzatvorenej podľa zákona o PZP. Z priloženej poisťnej zmluvy vyplýva, že poistenie sa vzťahuje na motorové vozidlo, ktorého vlastníkom je žalovaný. Z výpisu z obchodného registra je zrejmé, že žalovaná obchodná spoločnosť má evidovaný ako predmet podnikania viacero činností, k realizácii ktorých dochádza aj prostredníctvom využívania motorového vozidla, ide napr. o poskytovanie sťahovacích služieb, realizovanie nákladnej cestnej dopravy vykonávanej vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5t vrátane prípojného vozidla. Je teda možné konštatovať, že poisťná zmluva bola uzatvorená za účelom poistenia motorového vozidla žalovaného, prostredníctvom ktorého dochádza k realizovaniu predmetu podnikateľskej činnosti žalovaného, a teda sa priamo týka podnikateľskej činnosti žalovaného. Pre úplnosť najvyšší dodáva, že súvislosť s výkonom podnikateľskej činnosti musí byť zrejmá s prihliadnutím na všetky okolnosti, teda zákon nevyžaduje, aby išlo o vzťahy, ktorými sa bezprostredne realizuje predmet podnikania. Do uvedenej kategórie je preto možné začleniť aj záväzkové vzťahy, ktoré voľnejšie súvisia s predmetom podnikania. Žalobcov predmet podnikateľskej činnosti spočíva vo vykonávaní činnosti samostatného agenta v sektore poistenia, z čoho je zrejmé, že uzatváranie poisťných zmlúv je jedným z predmetov podnikateľskej činnosti žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu, podnikateľmi, ktorý tvorí základ pre žalobou uplatnený nárok, sa (k momentu jeho vzniku) týka ich podnikateľskej činnosti, čím sú splnené podmienky pre charakterizovanie tohto záväzku ako záväzku obchodnoprávneho podľa § 261 ods. 1 ObZ. Rovnaký záver bol prijatý najvyšším súdom v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 5Ndob/14/2024.

18. Skutočnosť, že problematika poisťných zmlúv nie je zakotvená v Obchodnom zákonníku, nemá vplyv na povahu vzniknutého záväzkového vzťahu. V zmysle citovaného ustanovenia § 1 ods. 2 ObZ, ak niektoré otázky týkajúce sa obchodného záväzkového vzťahu nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Aplikovanie predpisov občianskeho práva teda nemá vplyv na povahu vzniknutého obchodnoprávneho záväzku.

19. Žalobca a žalovaný sú podnikateľmi a žalobou uplatnený nárok je vyvodzovaný z ich vzájomného záväzkového vzťahu, ktorý má obchodnoprávny charakter. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že predmetný spor má charakter obchodnoprávny. Preto na jeho prejednanie je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 písm. a) CSP, nakoľko sídlo žalovaného bolo v čase začatia konania evidované na adrese v obvode Krajského súdu v Bratislave.

20. V danom prípade, vzhľadom na argumentáciu Okresného súdu Žilina, je podstatná predovšetkým skutočnosť, že sídlo žalovaného bolo v čase začatia konania evidované na adrese v obvode Krajského súdu v Bratislave, z čoho je zrejmé, že postup Okresného súdu Žilina, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálnu príslušnému, nebol správny.

21. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením mu sporu Okresným súdom Žilina je dôvodný, a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.